

Kielce, dnia 26 sierpnia 2024 r.

WK.60.19.2024

Pani Aleksandra Klubińska
Burmistrz Miasta i Gminy Koprzywnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania², przeprowadziła w Urzędzie Miasta i Gminy w Koprzywnicy w okresie od 16 do 29 maja i od 25 do 27 czerwca oraz 21 i 22 sierpnia 2024 roku kontrolę doraźną w zakresie wybranych zagadnień gospodarki finansowej **Gminy Koprzywnica**. Protokoły kontroli omówiono i podpisano w dniu 27 czerwca i 22 sierpnia 2024 roku.

W wyniku kontroli w zakresie wybranych zagadnień z zakresu rzetelności prowadzenia w 2023 roku ksiąg rachunkowych, sprawozdawczości, finansowania deficytu i inwentaryzacji stwierdzono:

1. W 2023 roku dopuszczono do niedozwolonego finansowania deficytu budżetu Gminy środkami co najmniej w kwocie 741.161,50 zł, w tym środkami subwencji oświatowej w kwocie 321.010,60 zł otrzymanej w dniu 20.12.2023 r. z przeznaczaniem na miesiąc na styczeń 2024 r., środkami dotacji niewykorzystanych do dnia 31.12.2023 r. w kwocie 30.185,67 zł, środkami otrzymanymi z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 327.502,00 zł oraz kwotą nadwyżki dochodów nad wydatkami z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu w kwocie 62.463,23 zł.
Nieprawidłowość narusza art. 211 ust. 1 i ust. 2 i art. 217 ust. 2 z dnia 27 sierpnia 2009 r. ustawy o finansach publicznych³, art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4, art. 7 ust. 3 i art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁴ jak również odpowiednio art. 9³ ust. 1, w związku z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁵ oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg⁶.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325

² Dz. U. z 2004 r. Nr 167 poz. 1747

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 356, dalej ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm., dalej ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1983, dalej ustawa o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg

2. W zakresie rzetelności prowadzonych ksiąg rachunkowych budżetu stwierdzono, że na stronie Ma konta 134-006 „Kredyt krótkoterminowy” dokonano zapisu księgowego pod datą 31.12.2023 r. na kwotę 766.540,53 zł w korespondencji z kontem 133 „Rachunek budżetu”, co skutkowało nierealnym saldem ww. kont. Po dokonaniu ww. zapisu saldo Wn konta 133 wynosiło 958.249,88 zł. Stan środków na rachunku bankowym na podstawie wyciągów bankowych wynosił 191.709,35 zł. Wobec powyższego saldo konta 133 nie było zgodne ze stanem środków na rachunkach bankowych zgodnie z wyciągami bankowymi. W konsekwencji w bilansie z wykonania budżetu Gminy sporządzonym na dzień 31.12.2023 r. w pozycji: Aktywa I.1.1 „Środki pieniężne budżetu” wykazane w kwocie 958.249,88 zł i Pasywa I.1.1 „Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)” wykazane w kwocie 1.816.540,54 zł nie były zgodne ze stanem rzeczywistym bowiem wartości ujęte w sprawozdaniu finansowym zawyżono o kwotę 766.540,53 zł. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷.
3. W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Gminy na koniec IV kwartału 2023 r. (korekta nr 2) w pozycji E.2 „kredyty i pożyczki” E.2.1 „krótkoterminowe” wykazano kwotę 766.540,53 zł zamiast 0,00 zł. Wykazana w sprawozdaniu kwota wynikała z błędnego księgowania opisanego w pkt 2 niniejszego wystąpienia. Nieprawidłowość narusza oraz § 2 ust. 2 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁸ oraz § 2 ust. 1 pkt 2 i § 3 pkt 5 i 6 Instrukcji sporządzenia sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.
4. W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie Gminy za okres od początku roku do dnia 31.12.2023 r. w pozycji D17. „Stan niespłaconych na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązań...” wykazano kwotę 766.540,53 zł zamiast 0,00 zł. Wykazana w sprawozdaniu kwota wynikała z błędnego księgowania opisanego w pkt 2 niniejszego wystąpienia. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹ oraz § 12 pkt 5 lit. e) i pkt 8 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.
5. W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych budżetu oraz Urzędu Miasta i Gminy stwierdzono nierzetelne dane w zakresie:
 - a) salda konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, które wykazywało na dzień 31.12.2023 r. według ewidencji budżetu saldo Wn w kwocie 270.711,29 zł oraz ewidencji księgowej Urzędu saldo Ma w kwocie 270.711,29 zł, pomimo że Urząd nie

⁷ Dz. U. 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 454, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

- posiadał na ten dzień zrealizowanych, a nieprzekazanych na rachunek budżetu dochodów,
- b) salda konta 225-003-01 „Podatek VAT – Naliczony”, które wykazywało według ewidencji Urzędu na dzień 31.12.2023 r. saldo Ma w kwocie 2.764.747,64 zł, natomiast konto 225-003-04 „Podatek VAT – Deklaracja Zbiorczo” wykazywało na dzień 31.12.2023 r. saldo Wn w kwocie 753.128,35 zł. Sporządzona deklaracja VAT – JPK za miesiąc grudzień 2023 roku wykazywała na nadwyżkę podatku VAT naliczonego nad należnym w kwocie 782.791,00 zł, zatem prezentowany w ewidencji i sprawozdaniu stan zobowiązań (saldo Ma konta 225-003) nie ma żadnego odzwierciedlenia w dokumentach źródłowych, a stan należności jak wyżej wskazano wynikający z ksiąg nie jest zgodny z dokumentacją rozliczeniową w zakresie podatku od towarów i usług (VAT),
- c) salda konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, które wykazywało na dzień 31.12.2023 r. według ewidencji budżetu saldo Ma w kwocie 150.564,95 zł dla którego zarówno wg dokumentacji źródłowej jak i wyjaśnień uzyskanych w toku kontroli nie można wskazać realności bowiem nie przedstawiono żadnych dowodów na okoliczność istnienia takiego zobowiązania, a wskazano że ww. suma powstała w wyniku przeksięgowania zrealizowanego wydatku.
Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
6. Na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe” nie ujmowano naliczonych w grudniu 2023 r. odsetek od zaciągniętych przez Gminę kredytów bankowych, których termin zapłaty przypadał w następnym roku budżetowym. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania ww. konta określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁰ oraz § 11 tegoż rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 2, art. 6 ust. 1 i art. 28 ust. 1 pkt 8 ustawy o rachunkowości.
7. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w dniu 2.11.2023 r. przekazał do Urzędu informację pokontrolną zobowiązując Gminę do zwrotu środków w kwocie 26.734,05 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, otrzymanych w ramach projektu „Rodzinne stacje wsparcia – utworzenie nowych placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy Koprzywnica”. Zwrotu dofinansowania ww. kwocie wraz z należnymi odsetkami w łącznej kwocie 8.431,00 zł dokonano w dniach 22 i 24 listopada 2023 r., zamiast w terminie 14 dni od daty otrzymania ww. informacji pokontrolnej, tj. do dnia 16.11.2023 roku. Zwrot środków dokonany po terminie skutkowało naliczeniem i zapłatą odsetek ustalonych jak dla zaległości podatkowych w łącznej wysokości 8.431,00 zł, tj. w kwocie wyższej o 90,00 zł od kwoty odsetek wyliczonych w przypadku zwrotu części dofinansowania z zachowaniem terminu. Ponadto w ramach ww. projektu w dniu 30.10.2023 r. do Urzędu Marszałkowskiego zwrócono niewykorzystanie środki z dotacji w łącznej kwocie 131.351,17 zł.

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Powyższych wydatków w łącznej kwocie 166.516,22 zł dokonano bez ich ujęcia w planie finansowym jednostki. Zaplanowania poniesionych wydatków dokonano dopiero zarządzeniem Nr 77/2023 Burmistrza z dnia 19.12.2023 r. w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy na 2023 r. w podziałce 852/85295/2957 w kwocie 149.498,04 zł oraz 852/85295/2959 w kwocie 12.082,17 zł oraz zarządzeniem Nr 79/2023 Burmistrza z dnia 29.12.2023 r. w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy na 2023 r. w podziałce 852/85295/2959 zmniejszono plan wydatków do kwoty 8.587,18 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2, art. 207 ust. 1, art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹¹.

- 8.** Na dzień 31.12.2023 r. nierzetelnie przeprowadzono inwentaryzację oraz nie wyjaśniano i nie rozliczono różnic, o czym świadczy:
- a)** w ewidencji budżetu dla konta:
- 133 „Rachunek Budżetu” saldo Wn w kwocie 954.299,30 zł – saldo zawyżone - niezgodne z wyciągiem bankowym, bowiem stan według wyciągów bankowych wynosił 191.709,35 zł,
 - 134 „Kredyty bankowe” saldo Ma kwocie 19.116.540,53 zł – saldo zawyżone o kwotę 766.540,53 zł opisaną w pkt 2 niniejszego wystąpienia,
 - 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” saldo Wn w kwocie 270.709,12 zł – saldo nierealne według ustaleń kontroli,
 - 240 „Pozostałe rozrachunki” saldo Ma w kwocie 150.564,95 zł – saldo nierealne według ustaleń kontroli,
- b)** w ewidencji Urzędu Miasta i Gminy dla konta:
- 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” saldo Ma w kwocie 270.709,12 zł – saldo nierealne według ustaleń kontroli,
 - 225 „Rozrachunki z budżetami” saldo Ma w kwocie 2.841.476,30 zł – saldo nierealne według ustaleń kontroli,
- Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 27 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących rachunkowości, sprawozdawczości i gospodarki finansowej.

Odpowiedzialność za powstałe nieprawidłowości ponosi Burmistrz oraz Skarbnik.

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

WNIOSKI POKONTROLNE

- 1.** Zaprzestać angażowania w wykonanie budżetu środków zgromadzonych na rachunku bankowym środków niewykorzystanych dotacji, subwencji oświatowej oraz nadwyżki dochodów nad wydatkami z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu i funduszy

¹¹ Dz. U. 2023 r. poz. 1270 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

specjalnego przeznaczenia mając na uwadze iż finansowanie deficytu budżetowego możliwe jest wyłącznie przy wykorzystaniu środków wymienionych w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, aby zapisy odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Zdarzenia gospodarcze ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniach finansowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ww. ustawy.
3. W sprawozdaniach z operacji finansowych dane wykazywać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 2 ust. 2 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w tym jako zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w sprawozdaniu Rb-Z wykazywać zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek.
4. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych, poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w szczególności w sprawozdaniu Rb-NDS stan niespłaconych na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązań zaciągniętych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykazywać w wysokości stanu niespłaconych zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego zgodnie z § 12 pkt 5 lit. e) i § 12 pkt 8 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.
5. Ustalić prawidłowe saldo konta: 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 225 „Rozrachunki z budżetami” w ewidencji Urzędu Miasta i Gminy, a także konta: 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 240 „Pozostałe rozrachunki” w ewidencji budżetu oraz dokonać na tę okoliczność stosownych zapisów w księgach rachunkowych 2024 roku i poinformować w tym zakresie Regionalną Izbę Obrachunkową w Kielcach szczegółowo o skutkach dokonanych zapisów.
6. Zwrotu środków otrzymanych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, dokonywać w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej określającej kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu tych środków, stosownie do treści art. 207 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 207 ust. 9 tej ustawy.
7. Wydatków budżetowych dokonywać w granicach kwot określonych uchwałą budżetową oraz planem finansowym, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
8. Inwentaryzację środków pieniężnych na rachunkach bankowych przeprowadzać na ostatni dzień każdego roku drogą otrzymania od banków potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 2 i art. 27 ustawy o rachunkowości.

9. Na ostatni dzień każdego roku przeprowadzać inwentaryzację drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości m.in. rozliczeń (w tym saldo kont 222), zobowiązań i należności które nie są inwentaryzowane drogą potwierdzenia sald oraz wyjaśniać jak również rozliczać różnice w księgach roku na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ustawy o rachunkowości.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pani Burmistrz zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka
Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
(dokument podpisany elektronicznie)

Do wiadomości:
Rada Miejska w Koprzywnicy